

PRESSMEDDELANDE

DATUM: 2004-09-28

NR: 54

KONTAKT: Antti Koivisto, Avdelningen för marknadsoperationer

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registrator@riksbank.se
www.riksbank.se

■ Riksbankens undersökning av omsättningen på valuta- och derivatmarknaden i Sverige

Omsättningen på valutamarknaden i Sverige har stabiliserats på historiskt höga nivåer under den senaste treårsperioden. Samtidigt har derivatmarknaden vuxit kraftigt. Det framgår av den undersökning av omsättningen på valuta- och derivatmarknaden i Sverige som Riksbanken genomförde i april i år.

Undersökningen är en del av en större undersökning koordinerad av Bank for International Settlements (BIS) och omfattar 52 länder.¹ Undersökningen har genomförts vid fem tidigare tillfällen, varav den senaste ägde rum 2001. Undersökningen mäter omsättningen av valutakontrakt på avista- och derivatmarknaden samt omsättningen av ränterelaterade derivatkontrakt.

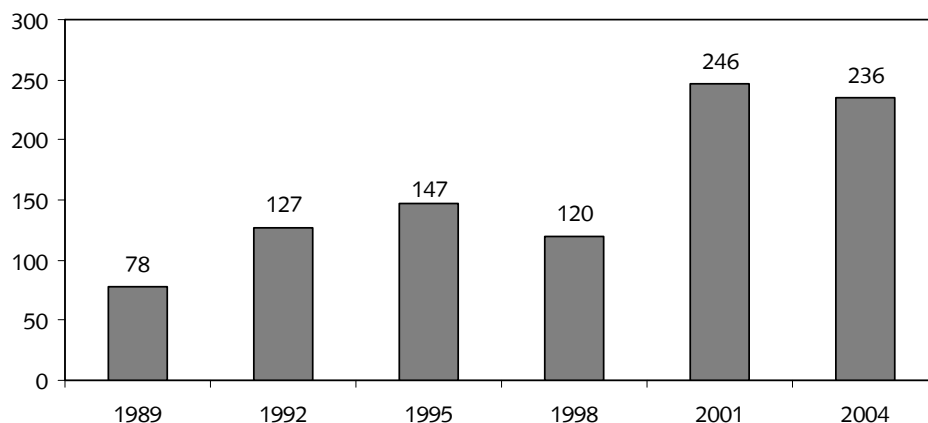
För svensk del baseras undersökningen på omsättningen hos de fyra största svenska aktörerna, d.v.s. FöreningsSparbanken, Nordea Bank, SEB och Svenska Handelsbanken. Undersökningen gäller dessa bankers totala valuta- och derivathandel i Sverige och inte endast handeln i svenska kronor. Den totala omsättningen i den svenska kronmarknaden redovisas i BIS preliminära rapport.

Omsättningen av valutarelaterade instrument

Valutamarknaden definieras liksom i de tidigare BIS-undersökningarna som avistahandel och handel i outright terminer och FX-svappar (se BIS-rapporten för definitioner av finansiella instrument). Staplarna i diagram 1 visar att omsättningen på valutamarknaden i Sverige har fallit marginellt jämfört med motsvarande undersökning 2001. Därmed har omsättningen stabiliserats på en hög nivå, jämfört med undersökningarna på 1980- och 1990-talet.

¹ BIS publicerar idag (2004-09-28) en preliminär sammanställning av samtliga länders undersökningar.

■ **Diagram 1.** Omsättningen på valutamarknaden i Sverige (avista, outright terminer och FX-svappar), miljarder kronor i genomsnitt per dag (april 2004)

Av de olika valutainstrumenten är FX-svappar det mest omsatta instrumentet på valutamarknaden i Sverige. Omsättningen i FX-svappar ligger kvar på samma nivå som i undersökningen 2001. Avistaaffärer, som är det andra mest omsatta instrumentet på valutamarknaden, har däremot minskat med ca 9 procent, och outright terminer har minskat med ca 30 procent, sedan den föregående undersökningen. Då BIS redovisar sina data i US dollar redovisas förändringen i omsättningen på valutamarknaden i tabell 1 både i svenska kronor och US dollar. Skillnaden i utvecklingen i tabellen avspeglar det faktum att kronan har stärkts kraftigt mot US dollarn under den senaste treårsperioden.

Tabell 1. Omsättningen på valutamarknaden i Sverige, per valutainstrument, dagligt genomsnitt (april 2004)

	Mdr SEK	Mdr USD	Förändring av omsätt- ningen, mätt i SEK, jämfört med 2001	Förändring av omsätt- ningen, mätt i USD, jämfört med 2001	Procentuell andel
Avista	54,7	7,1	-8,7%	22,0%	23%
FX-svappar	171,9	22,5	-0,7%	32,7%	73%
Outright terminer	9,1	1,2	-30,0%	-6,5%	4%
Total	235,7	30,8	-4,2%	28,0%	100%

Liksom i tidigare undersökningar är svenska kronor mot euro och euro mot US dollar de mest omsatta valutaparen på avistamarknaden i Sverige. Deras andel av den totala omsättningen har dock minskat sedan föregående undersökning, till förmån för bl.a. handel i svenska kronor mot US dollar.

På FX-svappmarknaden är svenska kronor mot US dollar det mest omsatta valutaparet, liksom det var i undersökningen 2001. Det utgör drygt en tredjedel av den totala omsättningen på FX-svappmarknaden (se tabell 2).

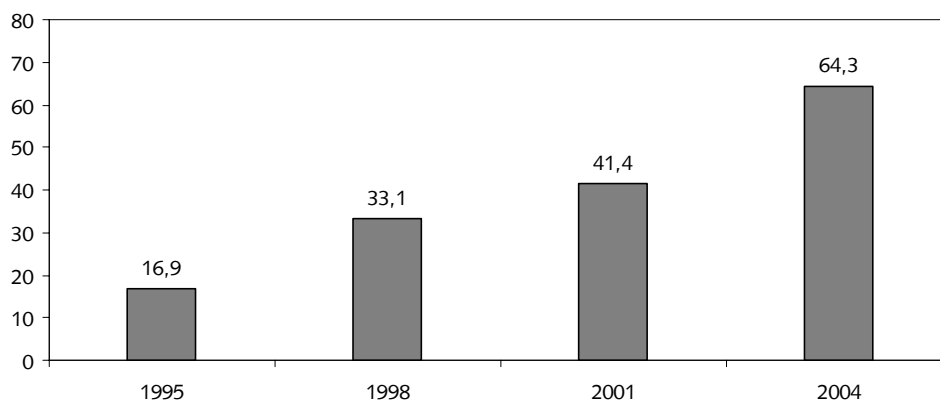
Tabell 2. De mest handlade valutaparen på den svenska valutamarknaden, dagligt genomsnitt (april 2004)

Avista	Mdr		FX-svappar	Mdr	
	SEK	Procent-andel		SEK	Procent-andel
SEK/EUR	14,3	26,2%	SEK/USD	64,6	37,6%
EUR/USD	13,4	24,5%	EUR/USD	24,5	14,3%
SEK/USD	5,4	9,9%	SEK/EUR	10,5	6,1%
USD/GBP	1,9	3,5%	GBP/USD	10,0	5,8%
EUR/GBP	1,5	2,7%	CHF/USD	3,4	2,0%
JPY/EUR	1,3	2,3%	JPY/USD	3,2	1,9%
JPY/USD	0,9	1,6%	SEK/GBP	1,6	0,9%
EUR/CHF	0,9	1,6%	CAD/USD	0,9	0,5%
		72,3%			69,1%

Omsättningen av derivatinstrument

Liksom i den globala handeln har handeln i derivatinstrument ökat markant i Sverige sedan den föregående undersökningen. Mätt i svenska kronor är ökningen drygt 55 procent (se tabell 3). Motsvarande ökning mätt i US dollar är knappt 110 procent, vilket är linje med utvecklingen i övriga världen (se BIS preliminära rapport). I april 2004 uppgick den dagliga genomsnittliga omsättningen till drygt 64 miljarder kronor (se diagram 2).

Diagram 2. Total derivatomsättning på den svenska marknaden, miljarder kronor i genomsnitt per dag (april 2004)

Undersökningen visar att FRA (Forward Rate Agreement) utgör drygt hälften av den totala omsättningen av derivatinstrument och att de har ökat sedan den föregående undersökningen. Det instrument som har ökat kraftigast sedan den föregående undersökningen är dock räntesvappar, vilket numera utgör ca 30 procent av omsättningen av derivatinstrument.

Tabell 3. Omsättningen i derivat på den svenska marknaden, per instrument, dagligt genomsnitt (april 2004)

	Mdr SEK	Mdr USD	Procentuell andel	Förändring av omsättningen, mätt i SEK, jämfört med 2001	Förändring av omsättningen, mätt i USD, jämfört med 2001
FRA	36,0	4,7	56%	28,1%	71,2%
Räntesvappar	19,4	2,5	30%	352,1%	503,9%
Ränteoptioner	1,5	0,2	2%	155,9%	241,8%
FX-optioner	7,4	1,0	12%	-9,1%	21,4%
Valutasvappar	0,1	0,0	0%	-65,3%	-53,7%
Total	64,3	8,4	100%	55,3%	107,4%

Räntederivatmarknaden i Sverige (FRA, räntesvappar och ränteoptioner) domineras av instrument knutna till räntor i svenska kronor. Dessa svarar för drygt 55 procent av omsättningen. Därefter kommer räntederivat i norska kronor, följt av räntederivat i euro, som har ökat sin procentuella andel med ca 7 respektive 4 procentenheter.

Tabell 4. Omsättningen i räntederivat (FRA, räntesvappar och ränteoptioner) på marknaden i Sverige fördelat per valuta, dagligt genomsnitt (april 2004)

Valuta	Mdr SEK	Mdr USD	Procentuell andel
SEK	32,0	4,2	56%
NOK	12,4	1,6	22%
EUR	8,5	1,1	15%
USD	2,6	0,3	5%
GBP	0,5	0,1	1%
DKK	0,5	0,1	1%
Övriga	0,4	0,0	1%
Total	56,8	7,4	100%